

TREDIE BOG OM CHRISTIANSHAVN

CHRISTIANSHAVN skilles fra Kiøbenhavn ved det Revier eller Havnens stærke Strøm, som Knippels-Broe gaaer over. Denne Stad, ziiret med mange Gader og smukke Bygninger, er beliggende paa den forreste Deel af Amager-Land, som vender mod Kiøbenhavn. Thi Aar 1617 (siger N. SLANGE i Kong Christian den Fierdes Historie pag. 392) lod Kong Christian IV paa Amager-Land afstikke en Plads til den nye Stad. Aar 1618 begyndte Kongen at indtage en Deel af Amager-Land, for der at ville oprætte en nye Kiøbstæd, hvilken han ved store og lange Diger og Broer siden sammenføyede med Kiøbenhavn til sit Kongelige Huuses Ære og til Stadens Formeering, men fornemmeligen til Fæstningens, Orlogs-Flaadens og Tøyhusets Sikkerhed og Forvaring. Hvilken Stad han kaldte efter sit eget Navn CHRISTIANSHAVN. Denne indtagne Grund af Amager laae meget nedrig og siid, var fuld af Moradser, og altsaa var den vanskelig at bebygge, indtil at alle disse Moradser og den lave Strandgrund bleve opfyldte

med stor Arbeide og Bekostning af Kongen, saa og ved nedrammede Pæle i Grunden blev gjort forsvarlig stærk til at kunde opføre Huuse og Bygninger paa.

Aar 1619 bleve en Deel Pladser til Bebyggelse afpælede og frie bortskjænkede til dem, som ville bygge der, og i tolv Aar fik de Frihed fra al Skatt og Tyngge, saa og i 7 Aar bleve de frie for Told at svare. Midt i Byen lod Kongen til Kiøbmændenes største Nytte grave fra Strand til Strand en stor Kanal, hvilken nu kaldes Børnehuus-Canalen, og al den ved samme Canals Gravning opkastede Jord blev brugt til den ved Søen beliggende nedrige Egn's Opfyldning og Planering. Dernæst lod Kong Christian IV denne nye Kiøbstæd forsyne mod Amager-Siden med Volde med fem Bastioner eller Bulværker, dybe og brede Graver. Ligeledes lod Kongen af Grunden opmure en Port og Vindebroe for Staden, hvilken blev kalden Amager-Port.

Men som det dybe Hav og den stridende Strøm adskildte Amager-Land fra Kiøbenhavn paa Siøllands Grund, saa at ingen kunde komme fra det ene Stæd over til det andet uden ved Pramme, Færger og Baade. Saa optænkte Kong Christian IV et Middel til begge disse to Kiøbstæder, Kiøbenhavn og Christianshavn, at sammenføye ved en lang Broe af Muur og Steen fra det ene faste Land til det andet. Midt paa den Broe lod Kongen gjøre en stor, lang Vindebroe, som kunde opvindes, saa at de største Orlogsskibe urørte og uskadte kunde gaae derigennem, naar Fornødenhed det udkrævede. (See N. SLANGES Historie pag. 403). Man begyndte paa at bygge denne Broe, som blev kalden KNIPPES-BROE, Aar 1618. Aarsagen, hvorfor at samme Broe fik strax det Navn KNIPPES-BROE, som den gemeenlig i daglig Tale har og kaldes af alle, er denne. Medens her var en Færge, boede paa Kristianshavns Side i et lidet Huus tæt ved Strandkanten en Færgemand, hvis Navn var KNIPPEL HANS (fordi denne Mands Kone ernærede sig med at kniple). Han satte altid Folk over denne Strøm i sin Baad fra Amagerland eller Kristianshavns Side over til Kiøbenhavns

Strand-Side. Og fordi nu Broen blev andlagt tæt ved samme Mands Huus over den breede Strøm fra den ene Landside til den anden, saa fik den strax det Navn KNIPPELS BROE efter Færgemanden, da ellers Broens rætte Navn er KRISTIANSHAVNS BROE. Om denne Christianshavns Broe er allerede forhen mældt i dette Skrifs Første Deel pag. 422.

Aar 1619 den 5. April fik Christianshavn Kiøbstæds-Privilegier og blev en Kiøbstæd for sig selv. Indvaanerne fik Skiøder paa deres Grunde, tyve Aars Friehed for borgerlig Tyngde og ikkun en Byefoged til Magistrat. Samme BYEFOGED paa Christianshavn var tilligemed ogsaa Foged paa Amager. Christianshavn havde sin egen Byefoged i 66 Aar, nemlig fra Aar 1619 til Aar 1685. Det var altid i fordum Tid en Skik og Maneer, at, naar en Byefoged blev beskikket, og han blev solenniter introducered paa Raadstuen for at skulle der aflægge sin Embeds-Eed i de Kongelige Ministrers og Borgemesternes Nærværelse, saa blev altid et stort Slag-Sværd baaren for ved ham i Procession igiennem Gaderne op til Raadstuen. Saaledes blev et Sværd Aar 1585 baaren for Byefoged **JØRGEN BENTSEN**, Aar 1620 for Byefoged **LAURITZ HANSEN** og Aar 1626 for Byefoged **LAURITZ ESKILDSEN**, da enhver Byefoged lod strax paa Raadstue-Sahlen ophænge det Sværd, som saaledes var baaren i Procession for ham. Derudover seer man nu omstunder, at paa den saa kaldte RAADSTUE-BØRS, eller store Sahl uden for Raadstuen paa Stadens Raadhuus, hænger paa Væggene fastgjorte nogle store Sværd, hvilke have været ligeledes ophængte paa Stadens forrige Raadhuus, som afbrændte i den store Ildebrand Aar 1728, men ere blevne ræddede, og derfor nu til en ævig Erindring om denne i fordum Tid brugte solenne Skik ogsaa her paa dette Raadhuus ophængte og bevarede.

Eftersom Christianshavn nu i 20 Aar, siden den først blev begyndt at bygges, var bleven til en anseelig Bye, prydet med kostelige Gaarde og Huuse, samt med beqvemme og smukke indrettede Gader, saa

blev Christianshavn af Kongen Aar 1639 den 8. Juny benaadet med nye STADS-PRIVILEGIER til at være en adskildt Bye fra Kiøbenhavn; Borgerne skulle bygge god Kiøbstæd-Bygning, have sin egen Kirke og Præst; thi hidindtil havde Christianshavns Indvaanere søgt Holmens Kirke. De fik et STADS-VAABEN, hvori saaes et blaat Taarn med tre Kroner og en Fahne til hver Side, saa og deres egen Magistrat, bestaaende af en Borgemester, sex Raadmænd, ligeledes Byefoged, Stadskæmner og Byeskriver. (See N. SLANGES Historie pag. 981). De fik ogsaa paa nye tolv Aars Frihed for al Skatt, Told og Indqvartering. Aar 1640 den 9. January bleve de Huuse, som vare bygte imellem Børsen og Havnen, NYE BØRS kalden, lagte under Christianshavns Byeting. Samme Aar blev den første KIRKE paa Christianshavn færdig bygt og indviet den 22. May 1640 af den Siøllandske Biskop, Doctor JESPER BROCHMANN, og blev Mag. ERICH BREDAHL den første Sogne-Præst til samme Kirke. (See N. SLANGES Historie pag. 1044). Aar 1642 den 19. Marty bleve Christianshavns Privilegier endnu meere forbedrede. Aar 1668 blev bevilget tolv Skilling aarlig at svare af hver 100 Rdr., som Gaarde eller Huuse paa Christianshavn vare taxerede for, til sex Karle, som skulle holde Nattevagt i Gaderne.

Staden Christianshavn havde da saaledes sin egen Øvrighed eller Magistrat fra Aar 1641 indtil Aar 1674 og altsaa i 33 Aar. I disse Aar have efterfølgende været Christianshavns Borgemestere: 1. **JACOB DREYER** fra Aar 1641 til Aar 1646. 2. **NAMAN HIORT** fra Aar 1647 til Aar 1650. 3. **RASMUS RASMUSSEN** fra Aar 1652 til Aar 1655. 4. **JENS SØRENSEN** fra Aar 1653 til Aar 1659. 5. **JOHAN SØRENSEN** fra A. 1659 til A. 1662. 6. **CHRISTIAN SPORMAN** og 7. **IVER CASPARSEN** fra A. 1662 til A. 1674. Efter at Christianshavn i 33 Aar havde haft sin egen Magistrat af Borgemestere og Raadmænd, saa blev Christianshavn af Kong Christian den Femte Aar 1674 den 29. Octobr. indlæmmet [i] Staden Kiøbenhavn og dens Øvrighed, saa at Christianshavns Magistrat blev aldeles afskaffet, og Christianshavn bekom tilfælles

Øvrighed med Kiøbenhavn. Dog beholdt Christianshavn en Byefoged tilbage endnu i elleve Aar.

Aarsagen, hvorfor at Christianshavns Magistrat blev afskaffet, var for at ophæve de idelige forefaldne Tvistigheder og Trætter imellem Christianshavns Magistrat og Kiøbenhavns Magistrat, andgaaende de Havnepenge, som de Skibe skulle betale, som laae i GRØNNEGAARDS HAVN. Denne Grønnegaards Havn laae under Amager Land ved Christianshavns Side og var i fordum Tid brugt af de Nederlandiske Skibe fra den Provinz Groeningen, hvor de overvintrede med deres Skibe og derfor efter dem blev kalden GROENINGERNES HAVN. Kong Christian den Tredie gav en Forordning Aar 1556, at denne Havn skulle tilhøre Kiøbenhavns Borgere til et sikker Vinter-Leje for deres Skibe og fra den Tid af bleve alle Havnepenge af Skibe, som der laae, betalt til Kiøbenhavns Magistrat. Men da Christianshavns Stad blev bygt, saa tilegnede Christianshavns Stad sig denne Grønnegaards Havn, og fra det Aar 1641 oppebar Christianshavns Magistrat Havnepengene af alle de Skibe, som laae i samme Havn, hvilket dem ogsaa blev tilstaaet i Kong Frederik den Tredies Forordning derom af Aar 1655, saa at samme Stads Magistrat ejede og beholdt bemælte Havn og dens Havnepenges Oppebørsel indtil Aar 1674, da Magistraten afgik og Christianshavn blev indcorporeret med Kiøbenhavn. Ligeledes vare der ogsaa idelige Tvistigheder imellem disse to Stæders Laugsmestere, hvis Klager bestandig forarsagede Bryderie og Fortrædeligheder for Magistraten paa begge Stæder. Thi Laugsmesterne i Kiøbenhavn ville ikke antage dem i deres Laug til Mestere og Svende, som havde lært paa Christianshavn. Ej heller ville Laugsmesterne paa Christianshavn antage i deres Laug dem til Mestere og Svende, som havde lært i Kiøbenhavn.

Efter faa Aars Forløb, nemlig Aar 1685 blev ogsaa Christianshavns Byeting afskaffet og henlagt under Kiøbenhavns Byeting og Byefoged, saa at disse to Stæder Kiøbenhavn og Christianshavn bleve udi alle

Ting forenede med hinanden. Aar 1682 blev af Kong Christian den Femte lagt Grundstenen til den nu staaende VOR FRELSERS KIRKES Opbyggelse i Stæden for den gamle og meget brystfældige første INTERIMS-KIRKE. Aar 1689 den 9. May blev ved Enden af Christianshavns Vold begyndt det saa kaldte NYE VÆRK at andlægges med mange Bastioner paa en Sandgrund i Havet, hvilket gaaer til Nyeholm ligeover for Citadellet Friderichshavn og Toldboden, og indslutter den heele Havn, saa og den Kongelige Orlogs-Flaade i sin Huk. (Herom er meldt forhen i det X. Kap. 30. Paragraph pag. 356). Samme Nye Værk blev fuldført Aar 1692. Ved den Leilighed blev Christianshavn efterhaanden aarligen meere forøget med flere i Søen opfyldte Pladser til at andlægge nye Bygninger og Huuse, samt (i de sildigere Tider ved Handelens tiltagende Flor) anseelige Skibsværfter til Skibbyggerie og store, rummelige Pakhuse til Oplags-Vahre. Saa at Christianshavn, endskiønt den vel er den mindste Deel af Staden Kiøbenhavn, saa er den dog i Henseende til den florissante Handel og Skibsfahrt en vigtig Deel af Staden. Thi paa Christianshavn forefinder man syv Skibbygger-Værfter, mange Handels-Bygninger, Magaziner og Pakhuse. Ligeledes mange Slags Fabricker, saasom Tøy- og Klæde-Fabriker, Sukker-Raffinaderier, Tobaks-Fabriker, Sæbesyderier, Voxdugs- og Voxdug-Tapeter, samt Kønrøgs-Fabrik, Jern-støberie, Reberbahne og Trankaagerie, etc.

CHRISTIANSHAVN er ved to Broer tværts over den store Skibshavn eller stærke Strøm sammenføyet med Kiøbenhavn, nemlig: KNIPPELS-BROE, som fra Stadens Side og Bulværk over til Christianshavns Side og Bulværk er 152 Alen lang, andlagt af Kong Christian IV Aar 1618. (See tillige meere herom dette Skrifts Første Tome pag. 422). Dernæst LANGEBROE ved Blaa-Taarn, bygt paa Pæle af lutter Tømmer, er 600 Fod lang og andlagt af Kong Christian den Femte Aar 1686. (See tillige meere forhen anført i den Første Tome pag. 87). Her ved Langebroe er Aar 1787 i Augusty Maaned af Hr. Grosserer

og Tømmerhandler LARS LARSEN i Kiøbenhavn og paa hands egen Bekostning henlagt en BADE-MACHINE FOR FRUENTIMRE, hvorved en Kone opvarter. Det er allerede forhen i dette Skrift i det X. Kapitel §. 32 anmeldt, at af bemælte Hr. LARSEN blev Aar 1786 i Juny og paa hands Bekostning andlagt et BADEHUUS med Dryppe-Machiner til almindelig frie Brug FOR MANDFOLK, hvilket laae af Begyndelsen ved Citadels-Pynten samme Sommer, men i næstfølgende Vinter blev samme henlagt ved Langebroe ved den Appelbyeske Kiølhalings-Plads. Og derfra blev dette Mandfolkenes Badehuus i May 1787 forflyttet at ligge hen til den første Pæl ved Kiøkken-Kurven. Til Belønning for denne nyttige Bade-Anstalt til almindelig frie Brug fik Hr. Grosserer LARSEN af Hs. Kongel. Majestæt den store Guld-Medaille pro Meritis den 13. Septembr. 1786.

Efterat vi nu have givet den gunstige Læser en almindelig Underretning om Christianshavns Oprindelse, Andlæg og Tilvæxt, saa vil vi nu nøyere efter vor foretagne Plan afhandle [Christianshavns-Qyarteer].

TOLVTE KAPITEL OM CHRISTIANSHAVNS-QVARTEER

I. **CHRISTIANSHAVNS-QVARTEER** indbefatter alle de Gader og Stræder, som ligge paa Christianshavns Grund, hvilke ere: Langebroegaden, Strandgaden, Lille Torvegaden, Store Torvegaden, Kongens Gade, St. Annæ Gade, Store og Lille Kirkestræde, Store og Lille Sophiægaden, Overgaden over Vandet, Overgaden under Vandet, Baadsmadsstrædet, Voldgaden, Dronningensgade, Prinzengade, Møllegaden, Store og Lille Amagergade, Skandsen og Biørnsholm.

II. Christianshavns **BORGER-COMPAGNIES FAHNE** forestiller fire af Skyerne udrakte Hænder, hvilke holde fast paa en Krone med denne Overskrift paa en Sæddel: Til Fælles Kracht, Bestandig Macht. Neden under Skyerne forestilles Prospekten af Kiøbenhavn og Christianshavn med denne Overskrift paa en udbreedt Sæddel: Kiøbenhavn. Christianshavn. Under samme Prospect staaer adskillig Krigs-Armatur. Og allerunderst læses paa den tredie Sæddel denne Inscription: Anno. Indlemmet. 1674. I det øverste Hiørne ved Fahnestangen sees Kiøbenhavns Stads-Vaaben. I det andet Hiørne sees Christianshavns

Stadsvaaben. Midt imellem sees Kong Christian den Siettes Navn en Chiffre med Krone, omringet med det blaa Ridderbaand, hvori hænger en Elephant. Udi de to nederste Hiørner sees en brændende Bombe.

III. Den efter Kongelig Befaling anordnede QVARTEER-COMMISSARIUS og QVARTEER-BETIENT, som er befalet at boe i Christianshavns Qvarteer i Følge Plakaten af 3. Juny 1771, for at skulle paaagte under Stadens Politimester alt, hvad den almindelige Orden vedkommer, skal til et udvortes Distinctions-Tegn bære paa sin sølvgallunerede Hat en Cocarde eller Baand-Sløyfe af blaa og rød Coleur.

IV. Om Stadens GADER, som henhøre under Christianshavns-Qvarteer, er følgende mærkværdigt i Henseende til de ældre Tider, som og Egnens Situation at anføre.

A. **LANGE BROEGADEN** er regulair og breed, beliggende lige for Knippels-Broe og gaaer fra Knippels-Broe til Strandgaden. I denne Gade er et Sukker-Raffinaderie og et Sæbe-Syderie, saa og nogle ypperlige Pakhuse.

B. **STRANDGADEN** er ligeledes regulair og tillige meget lang; thi den gaaer fra Strand til Strand i en snorræt Linie paa tværs igiennem Christianshavn fra Strand til Strand i forrige Tider; men nu er den vestre Ende af Gaden aflukt med Stakkitværk for FRIDERICHS TYDSKE KIRKE, som der er bygt Aar 1755 med sit smukke Taarn for Enden af Gaden, saa at den nu gaaer fra den Tydske Kirke til Biørnsholm. I samme Gade er den KØNDELIGE DOCQUE til Orlogs-Skibenes Reparation. Saa og det Chinesiske og Ostindiske Compagnies Gaard med tilhørende Skibsbygger-Værft og Plads. Ved den østre Ende af denne Gade ligger den saa kaldte BIØRNHOLM, som ved en liden mellemflydende Kanal er skildt fra Christianshavn.

C. **LILLE TORVEGADEN**, hvorudi ligger det SCHIMMELMANSKE SUKKER-RAFFINADERIE og nogle store Pakhuse.

D. **STORE TORVEGADEN** gaaer fra Lille Torvegaden til Børnehuus-

eller Steenbroen. I denne Gade ligger et Apothek, som kaldes EENHIØRNINGS-APOTEKET, fordi over Indgangen dertil staaer en EENHIØRNING udhuggen.

E. **ST. ANNÆ GADE**, hvor Hoved-Indgangen er til VOR FRELSERES KIRKE. Denne Gade gaaer fra det Ostindiske Compagnie og over den nye Broe (forhen Snorrebroen kaldet) forbi Kirken til Volden.

F. **STORE KONGENS GADE**, hvortil regnes den saa kaldte SLADDER-RÆKKE; her ligger det store Tøy-Manufaktur, Kræmmer-Fabrikken, et Sæbesyderie, samt en Deel ypperlige Pakhuse.

G. **LILLE KONGENS GADE**, i hvis vestlige Ende er Indgangen til det WÆVERSKE, det BROWNSKE, det VON OSTENSKE skiønne Skibsbygger-Værfter og Pladser. De ligge alle bag ved Frideriks Tydske Kirke.

H. **OVERGADEN OVER VANDET**. (Samme Vand er BørnehuusKanalen). Her er det nu værende KONGELIGE SØE-QVÆSTHUUS (hvilken Bygning har tilforn været DET KONGELIGE OPFOSTRINGS-HUUS), beliggende yderst ved den østlige Ende. I denne Gade er ogsaa Hoved-Indgangen til Børnehuset. Men ved den vestlige Ende af Gaden ligger det APPELBYESKE murede REBERBAHNE 600 Alen lang, saa og DET APPELBYESKE SKIBBYGGER-VÆRFT. Ligeledes DET POTTERSKE JERN-STØBERIE, hvor Jern-Gryder støbes.

I. **OVERGADEN NEDEN VANDET** gaaer langs med Børnehuus-Canalen fra Tobaks-Compagniets Pakhuus til Laboratorium med de derved værende Boliger for Sø-Artilleriet. Om Søe-Etatens Laboratorium forekommer Efterretning siden ved §. 17. Man seer her foruden Byens Huuse ogsaa ved den østlige Ende en Deel nye opbygte Magaziner og Pakhuse, som ligge beleilige ved Børnehuus-Canalen. Saa og det Kongelige Sukker-Magazin.

K. **STORE SOPHIE GADEN**, hvor der er et Uld-Sorterie og Udsalgs-Magazin.

L. **VOLDGADEN**. Her seer man ved den nordre Side af Vor Frelseres Kirke DET BORGERLIGE EXERCEER-HUUS, hvorom forekommer

Efterretning siden ved Paragraph 11. Og ved den søndre Side af Kirken seer man det LANGISKE SALPETER-VÆRK.

M. **PRINTZENS GADE**, hvori forudm laae DEN LORCKISKE STIFTELSE eller OPFOSTRINGS-Huus, hvilket blev Aar 1755 af Pastor JOSIAS LORCK, Sogne-Præst ved Friderichs Tydske Kirke paa Christianshavn, andlagt til fattige Pigebørns Opdragelse efter giorte Forslag til denne Stiftelse af Enke-Fruer Kammer-Herr-Inde VON PLESSEN, fød Comtesse af Berkentin, som paatog sig at være Directrice over samme Stiftelse. Begyndelsen dertil blev giort med 25 Pigebørn og et Huus lejet til denne Indretning. Aar 1760 blev en nye, massiv Bygning af 3 Etager foruden Kiælder-Etagen færdig bygt i denne Gade. De Kongelige Herskaber bestemte og skiænkede en anseelige Gave til bemælte Stiftelse. Aar 1760 den 29. Decbr, flyttede Pigebørnene, hvis Antal var den Tid voxen til 70, ind i det nye Huus, og Aar 1765 var deres Antal voxen til 103. Dette Huus havde ingen egentlig Fond af en staaende Capital eller Indkomster, men allene et Sælskab af høye og fornemme Damer ved Hoffet, som betalte aarlig for hver Pigebarn 25 Rdr. og intet meere. Nogle Damer holdte 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, ja 12 Børn til Opfostring. Af denne aarlige Betalings Summa bleve bestridte alle ordinaire og extraordinaire udfordrende Udgifter med deres Klæder, Kost, Information, Medicamenter og andre Udgifter, Varme, Ild og Lys, Vask, Betienternes Løn, Huusgeraad og Kiøkkentøy, samt Afgifter af Huset. Naar nogen af disse Børn døde, bleve de paa Husets Bekostning begravede anstændigen, og naar de efter deres Confirmation i deres 16. eller 17. Aar gik ud af Stiftelsen, bleve de anstændig udstyrede. Øjemærket af denne Stiftelse var, ikke allene at forsørge og pleje fattige Pigebørn i deres Barndom, men at opdrage dem til brugbare og nyttige Tienestepiger. Til den Ende lærde de ikke allene at læse, skrive og regne, med deres Kristendom, men de bleve endogsaa underviiste i adskillige Haandgierninger, saasom at strikke, sye, spinde, baade uldent og linnet, ligeledes i at bage, kaage

Mad, toe. De bleve daglig bespisede med god, sund Mad for Husets Regning. Foruden daglig Klædedragt og nødtørftig Linnet (thi af hver Sort havde hver Pigebarn for sig otte Stykker) bekom de, hver i sær, en smukkere Søndags-Klædning. Pastor Lorck havde Opsigt over alle Indtægter og Udgifter, som gik igiennem hands Hænder, og ved hvert Aars Ende indgav han Regning til den Dame, som var Directrice over Stiftelsen. Udi Huset blev holden en Plejefader og Plejemoder, saa at han besørgede Læsning og Skrivning, men hun Strikningen, men begge den daglige Oeconomie, Opsyn, Opdragelse og Forflegning. Desuden en Sye-Jomfru paa en á parte Syestue, en Spinde-Kone paa en Spindestue, en Pige til Husets og Børnenes Reenlighed, Vaskerpiger og Kokkepiger. For de Syge vare to Stuer indrættede. I Stæden for frie Accise lod Kongen aarlig af sin Casse udbetale for hver Barn een Rdr. Denne herlige Lorkiske Opfostringsstiftelse vedvarede i 30 Aar; men Aar 1783 blev dette LORCKISKE OPFOSTRINGSHUUS ophævet og Huset ved offentlig Auction bortsolgt.

N. **DRONNINGENS GADE**, hvori ligger: FRISKOLEN I VOR FRELSERES SOGN, opbyggt Aar 1778; KRÆMMER-FABRIKEN.

O. **SKANDSEN**, beliggende ved Siden af Docquen, hvor den Kongelige GRYNMØLLE forud har været; men samme blev ved en ulykkelig Ildebrand den 13. April 1779 med sit Magazin ødelagt og er ey siden opbyggt igien. Man seer her en Deel skønne Pakhuse for DET FORENEDE HANDELS- OG CANALS-COMPAGNIE.

P. **BAADSMANDSSTRÆDET**, hvor der boer en Deel Fiskere.

Q. **KRUDMØLLEN** (den gamle) beliggende sønden ved Volden ned mod Batteriet Quintus kaldet, hvor der ligge tvende lange Huuse, som almindelig kaldes Krudmøllen.

V. Udi CHRISTIANSHAVNS QVARTER forekommer følgende Kirker, publique Bygninger, Stiftelser etc. nøyagtigere at beskrives:

Kilde:

Nicolai Jonge: Kiøbenhavns Beskrivelse, Bind 2

1945. Selskabet for Dansk Kulturhistorie, Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag

Side 403 – 414.